

Inicijativni odbor za formiranje Foruma intelektualaca Brčko distrikta BiH

Predmet: Proglas (apel) upozorenja

- inicijativnog odbora Foruma intelektualaca Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine,
- boračkih udruženja i drugih organizacija proisteklih iz perioda 1992-1995. i
- uglednih građanki i građana Brčko distrikta Bosne i Hercegovine,

kojim se želi ukazati i upozoriti na alarmantno stanje u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine. Proglas (apel) upozorenja dostavlja se svim relevantnim bosanskim i bošnjačkim institucijama na nivou države Bosne i Hercegovine.

Upućeno: Akademija nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine

n/r akademik Muris Čičić, predsjednik

ul. Bistrik 7, 71 000 Sarajevo

akademija@anubih.ba

PROGLAS (upozorenja)

I. Uvod

Mi, dole potpisani, vođeni etičkim principima lične, profesionalne i javne odgovornosti, usljed nemoći koju osjećamo spram siline aktualnih političkih, pa onda, konsekvantno tome, i pravnih, bezbjednosnih, ekonomskih, kulturnih tendencija i gibanja, koja ozbiljno dovode u pitanje status i unutarne ustrojstvo Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i zbog činjenice da lokalni političari niti moralno, niti intelektualno, niti politički mogu, niti hoće, niti imaju hrabrosti da se uhvate u koštac sa istima, obraćamo se Proglasom upozorenja javnosti i svim nadležnim institucijama i organizacijama na nivou Bosne i Hercegovine.

U osnovi svakolikih negativnih zbivanja u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine jasan je nacionalni (srpski) politički cilj dezavuiranja Konačne arbitražne odluke za Brčko, „entitetizacijom“ i konfederalizacijom Distrikta, kako bi se Distrikt praktično učinio provizorijem, koji funkcioniše na principu dogovora dva (tri) entiteta i tri konstitutivna naroda.

Sve to praćeno je sistemskim kriminalom, korupcijom, nepotizmom i stranačkim klijentelizmom, uz otvoreni ili prešutni pristanak i saučesništvo tzv. probosanskih političkih stranaka.

Svi ovi maligni procesi koji se odvijaju u Distriktu ne predstavljaju isključivo lokalni problem, nego su direktno povezani sa aktualnim procesima destrukcije države Bosne i Hercegovine, koji imaju za cilj konfederalizaciju, stvaranjem trećeg entiteta, odlaskom stranih sudija Ustavnog suda, Visokog predstavnika i Supervizora za Brčko, a onda, u pogodnom historijskom momentu, secesiju i podjelu Bosne i Hercegovine. Tim politikama destrukcije države Bosne i Hercegovine, Distrikt Brčko, utemeljen Konačnom arbitražnom odlukom, predstavlja nezaobilazan problem, te ga nužno, kao takvog, žele demontirati. Stoga ćemo ukazati na ključne aspekte takve politike.

II. 1. Bezbjednosna situacija

Vlada Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, razmatrajući Informaciju o stanju sigurnosti koju je prezentirao šef Policije Brčko Distrikta BiH 1.4.2026., zaključila je da je ukupno stanje bezbjednosti u Distriktu u okvirima „višegodišnjeg prosjeka“. Navedena ocjena stanja bezbjednosti ne oslikava stvarno stanje, odnosno stvarni „osjećaj bezbjednosti“ kod građana. Doprinos ovakvoj percepciji stanja bezbjednosti naročito daju posljednji događaji paljevina automobila, odnosno napada na imovinu visokih funkcionera Brčko distrikta BiH. Polazeći od činjenice da u Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine već duži period nemamo procesuiranje krivičnih djela visoke korupcije, krivičnih djela vezanih za zloupotrebu narkotika (osim sitnih dilera), te da se krivična djela „ratnih zločina“ procesuiraju po principu „pariteta“ onda se mora zaključiti da je stanje bezbjednosti u Brčkom daleko od „zadovoljavajućeg“ i da sve više postaje radikalno zabrinjavajuće.

Tome treba dodati sistemski kriminal i korupciju, nepotizam i stranački klijentelizam, što stvara percepciju kod građana da je Brčko mjesto nesigurno i nepoželjno za život, što dalje utiče na masovni odlazak domicilnog stanovništva iz ove sredine, a što je dokazivo i statističkim podacima.

II.2. Budžet Brčko distrikta Bosne i Hercegovine

Budžet u lokalnoj zajednici, kakva je Brčko distrikt Bosne i Hercegovine, glavni je alat kojim lokalna vlast provodi svoje politike – od obnove i izgradnje infrastrukture, obrazovanja i zdravstva do socijalne zaštite i ekonomskog razvoja. Visok i stabilan budžet sa kontinuiranim rastom nije iskorišten za realiziranje ključnih politika. No, relativno značajna sredstva u kapitalnom budžetu, planirana u početnoj fazi uspostave Distrikta, pratio je vrlo nizak (jednocifreni) postotak realiziranja.

U međuvremenu je prekomjernim i neopravdanim zapošljavanjem udio budžeta za plate i obaveze prema uposlenim dostigao procenat od 60 posto, što sve izraženije umanjuje i guši razvojni potencijal budžeta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Tako je budžet Brčko distrikt Bosne i Hercegovine umjesto razvojne uloge postao ključni alat u porobljavanju i institucija i građanstva, kao sistemskoj pojavi sa odlikama partitokratije i stranačkog klijentelizma kao najdubljih oblika korupcije.

II.3. Kriminal i korupcija

U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine kriminal i korupcija se ne mogu svesti na zloupotrebe javnih funkcija i kršenje zakona. Ovdje se radi o kreiranju od strane legalno izabranih predstavnika javne vlasti, takvih javnih odluka i donošenju takvih zakona kojima se javna imovina, javna dobra i javni prihodi u ogromnim količinama prelijevaju u džepove stranačkih lidera i njihove stranačke klijentele, uz asistenciju ostalih stubova vlasti, ali i uz prešutni pristanak značajnog dijela građana.

U Brčko Distriktu Bosne i Hercegovine usvajaju se zakoni na prijedlog poslanika, mimo procedure utvrđene Zakonom o budžetu, tako da se zakonom može normirati sve i svašta po stranačkim željama; usvaja se budžet tako što samo glavna knjiga budžeta prolazi zakonom predviđenu proceduru, dok se ogromna sredstva distribuiraju stranačkoj klijenteli amandmanima poslanika i stranaka; zapošljavanje se vrši po unaprijed utvrđenim nacionalnim i stranačkim listama; tenderi se raspisuju po unaprijed dogovorenim propozicijama koje odgovaraju stranačkim firmama... a sve to prolazi uz prešutno odobravanje pravobranilaštva, tužilaštva i policije.

Prema revizorskim izvještajima preko 800 miliona KM isplaćeno je bez ikakvog pokrića, najčešće dodjeljivano raznoraznim nevladinim organizacijama, a u svrhu kupovine izbora i političke lojalnosti.

Samo u prethodnom izbornom ciklusu jedanaest optuženih u predmetu izborne korupcije u Brčkom osuđeno je na ukupno četiri godine i dva mjeseca zatvora i novčane kazne od 5.100 KM.

Kao još jedan od mehanizama kupovine glasova jeste i postojanje takozvanih „ugovora o djelu“. Prema podacima iz revizorskih izvještaja, u Distriktu Brčko je u 2021. godini potrošeno oko 7,2 miliona maraka za angažovanje radnika na osnovu ugovora o djelu. Revizori su ukazivali na mnoge nezakonitosti kada je riječ o zaključivanju ovih ugovora. S jedne strane, na ovaj način krše se prava uposlenika, dok s druge strane politika to zloupotrebljava za dobijanje glasova, tako da bi kroz ucjenjivanje mladih, političari obezbjeđivali autokratsku vlast.

Zbog osjećaja nemoći pred ovakvim oblikom sistemski organiziranog kriminala i korupcije, ali i zbog nedostatka ličnog i kolektivnog integriteta, u Distrikta vlada podanički i poslušnički

mentalitet koji svakodnevno proizvodi traumatska iskustva poniženja i samoponiženja sa kojima valja živjeti. Praktično, u Distriktu nemate kritičkog javnog istupa protiv takvih pojava. Na taj način građani bivaju saučesnici onoga što se dešava u Distriktu.

II.4. Srpski lobi

Već duže vrijeme prisutno je otvoreno lobiranje i provođenje procesa naturalizacije Brčkog kao srpskog grada, koje djeluje kao pokušaj normalizacije ideje koja nema uporište ni u ustavnom poretku ni u međunarodnom pravu. Ovo lobiranje se vodi dvojako: kroz ideološki narativ i institucionalno lobiranje, kadroviranje, zapošljavanje i neproporcionalno participiranje u javnim institucijama, a na štetu većinskog bošnjačkog stanovništva.

Ideološki narativ podrazumijeva označavanje Brčkog kao sastavnog dijela Republike Srpske u svim medijskim glasilima: od vremenske prognoze, geografskih karata, radija, nagradnih igara i slično; zatim crtanje grafita i murala sa označavanjem „srpskog Brčkog“ diljem cijelog grada, a s ciljem da se u potpunosti normalizira taj pojam u medijskom i javnom diskursu, te kolonizira um prosječnog građanina.

Institucionalno lobiranje je također veoma prisutno, ne samo kroz direktne pokušaje prenošenja nadležnosti entiteta RS na teritoriji Brčko Distrikta BiH, već i kroz zauzimanje ključnih institucija, poput tužilaštva, sudova, zdravstva, školstva, institucija kulture, radija, Policije i ostalih javnih institucija, čija struktura zaposlenih ne odražava sastav stanovništva, kako je propisano Statutom Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Trenutno najveći broj bitnih čelnih funkcija zauzimaju predstavnici srpskog naroda: gradonačelnik, šef Policije, v.d. glavni tužilac, predsjednik Osnovnog suda, predsjednik Apelacionog suda, pravobranilac..., bez bilo kakvog prigovora od strane bošnjačkih predstavnika u vlasti.

II.5. Vlast

Sistemski se provodi marginalizacija Bošnjaka i probosanske politike u vlasti i na javnim funkcijama, oduzimajući im svaki bitan uticaj na značajne javne odluke. Fenomen Brčkog se dodatno iskazuje i u tome što lobi srpskih političara i tajkuna dezavuiše izbornu volju građana postavljajući „podobne“ bošnjačke političare i kadrove na ključne pozicije u vlasti i javnim institucijama, što olakšava proces supremacije srpske političke volje, pa time i entitetizaciju Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine i predavanje istog u naručje entiteta RS.

S tim u vezi stoji činjenica da je nakon dva posljednja izborna ciklusa vlast u Distriktu formirana, ne na osnovu izbornih rezultata, nego voljom srpskog političko-poslovnog lobija, koji je postavio na čelne pozicije Distrikta njima podobne Bošnjake, a koji su zauzvrat dobili njihovu zaštitu i razne vrste privilegija. Stoga ne treba čuditi što se u Distriktu provodi entitetizacija, uz učešće bošnjačkog političkog faktora, izglasavanjem zakona kojima se vraćaju ovlasti entitetima, suprotno Konačnoj arbitražnoj odluci, što se na legalizaciju „Srpske kuće“, sa svim pravnim i političkim konsekvencama, tiho i dogovorno pristaje od strane

bošnjačkih predstavnika u vlasti, što je brčansko Tužilaštvo podiglo više optužnica protiv Bošnjaka za ratne zločine u Brčkom, nego protiv Srba, mada je sud u Hagu još davno utvrdio da je u Brčkom provedeno etničko čišćenje nesrpskog stanovništva i utvrđeno da postoje osnovi sumnje da je u Brčkom izvršen genocid (što je vidno iz međupresude Slobodanu Miloševiću), te što se za kriminal i korupciju procesuiraju većinom Bošnjaci, a sve to uz otvoren ili prešutni pristanak Bošnjaka u vlasti.

II.6. Pozicija Supervizora

Međunarodna zajednica je prije dvije decenije imala mnogo aktivniju ulogu u Brčkom. U međuvremenu, strategija se promijenila tako da glavnu ulogu ima Supervizor kojem su suspendirane ovlasti, tako da se insistira da lokalne vlasti same rješavaju probleme. To predstavlja „pilatovsku“ strategiju odriješene ruku, koja je apsolutno kontraproduktivna u situaciji kada je otvoreno vidljiv bitan upliv entiteta RS na zbivanja u Distriktu.

Aktualni Supervizor za Brčko Distrikt BiH Louis Crishock, iako je retorički i samo nominalno insistirao na potpunoj i dosljednoj implementaciji konačne Arbitražne odluke za Brčko po pitanju tzv. „Srpske kuće“, u realnosti je upozorenja na ovaj gorući problem i otvoreno igranje sa Statutom i zakonima Brčko Distrikta BiH, definirao kao „senzacionalističke izjave“ kojima se podrivaju napori lidera Brčko Distrikta BiH da zajedno rješavaju sve otvorene probleme. No, svoje suspendirane ovlasti je aktivirao kada je trebalo omogućiti da aktualni šef Policije (Srbin) obnovi mandat, po treći put. Nedopustivo je da Supervizor intervenira u kadrovska pitanja zanemarujući primarnu ulogu i mandat.

(Samo)isključivanje Supervizora iz ovih očigledno katastrofalnih tendencija u Distriktu, dokazuje zapravo nezainteresiranost OHR-a i Međunarodne zajednice za budući status Brčko Distrikta i Bosne i Hercegovine u cjelini, te sprovođenje i zaštitu Konačne arbitražne odluke, kao i ustrojstva Distrikta zasnovanog na toj Odluci. Da je drugačije, Supervizor bi koristio svoja "teška" ovlaštenja kako bi zaustavio korupciju i klijentelizam, te odlučno stao protiv bilo kakvih pokušaja kršenja Ustava proslavom neustavnog Dana RS u Distriktu, a ne bi se krio iza neuvjerljivih stavova i prebacivanja loptice kako bi izbjegao političke tenzije. Stoga je ovakav Supervizor više u funkciji negativnih tendencija u Distriktu, nego zaštite Konačne arbitražne odluke i Statuta Brčko Distrikta BiH.

Sve ovo navedeno u bitnome treba da pokaže i dokaže da je Brčko Distrikt BiH, utemeljen na Konačnoj arbitražnoj odluci, neuspješan i neodrživ politički projekat, te da treba provesti njegovu radikalnu reviziju, utapanjem Distrikta u troentitetsku strukturu države Bosne i Hercegovine, u kojoj će država funkcionirati na osnovu dogovora i suglasnosti tri konstitutivna naroda. Proces demontaže Distrikta počeo je već odavno kršenjem Konačne arbitražne odluke.

II.7. Kršenje konačne Arbitražne odluke i entitetizacija Brčko Distrikta BiH

Revizija Konačne arbitražne odluke počela je 2007. godine izmjenama Statuta Distrikta koje je nametnuo supervizor R. Gregorijan uvodeći neku vrstu nacionalnog veta (afirmativni glasovi) pri odlučivanju u Vladi i Skupštini Distrikta, za koje se slobodno može reći da su u suprotnosti sa Konačnom arbitražnom odlukom za Brčko.

Otvoreno kršenje Arbitražne odluke za Brčko i sprovođenje procesa entitetizacije Distrikta Brčko, odvija se i danas, uz aktivno učešće bošnjačkih predstavnika u vlasti.

II. 7.1. Problematika entitetskog državljanstva

Prvi element sprovođenja tihe revizije Konačne arbitražne odluke oslanja se na nametnutu obavezu uzimanja entitetskog državljanstva građanima Distrikta. Ta obaveza je uvedena Zakonom o ličnim dokumentima BiH. Po ovom Zakonu građani Distrikta pri vađenju lične karte moraju u nju upisati svoje entitetsko državljanstvo radi provođenja izbora (sramno za one koji su ga izglasali), što je eksplicitno u suprotnosti sa odredbama Konačne arbitražne odluke za Brčko, Statutom Distrikta i Zakonom o državljanstvu Bosne i Hercegovine u kojima je odabir entitetskog državljanstva dat kao mogućnost građanima Distrikta, a ne kao obaveza. Na premisama entitetskog državljanstva legitimira se zahtjev za kontinuitetom i suverenitetom entiteta Republike Srpske u Brčko Distriktu BiH, koji se praktično realizira mnogostrukim kršenjem Konačne arbitražne odluke, na koje niko do sada nije institucionalno reagovao.

II.7.2. Zakon o notarima Brčko distrikta BiH

Zahtjev za suverenitetom i pravnim kontinuitetom Republike Srpske u Brčko Distriktu je potvrđen i potvrđuje se kroz drugi primjer revizije Arbitražne odluke, i to dobro osmišljenim „pravnim presedanom“ koji se desio bez znanja, ali i zainteresiranosti šire javnosti. Brčanska Skupština je usvojila zakone (Zakon o advokatskoj djelatnosti i Zakon o notarima) koji omogućavaju primjenu entitetskih zakona u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, što je direktno u suprotnosti sa Konačnom arbitražnom odlukom, Statutom Distrikta i nalogima Supervizora. Tako su nadležnosti, koje su TRAJNO I NEPOVRATNO Konačnom arbitražnom odlukom prenesene na unitarnu Vladu Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine, odlukom brčanske Skupštine, kakvog li paradoksa, vraćene entitetima, što otvara lepezu različitih mogućnosti tumačenja Konačne arbitražne odluke za Brčko

II.7.3. Ljekarska komora

O nastavku prakse entitetizacije Distrikta svjedoči i primjer (ne)organiziranja Ljekarske komore Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao obaveze koja proizilazi iz Zakona o zdravstvenoj zaštiti Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (član 164). Umjesto formiranja Ljekarske komore Distrikta, institucije zakonodavne i izvršne vlasti u Brčkom dozvolile su da se “kao privremeno rješenje” priznaju Komore entiteta (RS) i kantona u Federaciji BiH, čime je prekršen član 1(3) Statuta Brčko Distrikta BiH. Ovo “privremeno rješenje” postalo je

dvodecenijska praksa, kao eklatantan primjer kršenja Konačne arbitražne odluke i člana 1.(3) Statuta Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, o kojem se više u Distriktu i ne govori.

II.7.4. Advokatska komora

Skupština Brčko distrikta BiH je 2019. godine donijela Zakon o advokatskoj djelatnosti gdje je u članu 5 navedeno da će advokati sa sjedištem u Distriktu biti članovi advokatskih komora entiteta do donošenja Zakona o advokaturi i osnivanja Advokatske komore Brčko distrikta BiH, a čije se osnivanje i donošenje predviđa u roku od tri godine. Samim tim u radu advokata na prostoru Brčko Distrikta BiH će se primjenjivati zakon entiteta, što je u suprotnosti sa Konačnom arbitražnom odlukom i članom 1(3) Statuta Brčko Distrikta BiH, gdje stoji da će entiteti u okviru Distrikta izvršavati samo one funkcije i ovlaštenja koja su im povjerena prema tekstu statuta od 08. marta 2000. godine. Nijednom od entiteta vlasti Distrikta neće dodijeliti ili povjeriti bilo koju funkciju upravljanja ili ovlaštenja koja nisu posebno dodijeljena ili povjerena prema tekstu Statuta od 08. marta 2000 godine, stoji u članu 1(3) Statuta Brčko Distrikta BiH.

U međuvremenu je Zakon osporavan na Apelacionom sudu Brčko Distrikta BiH. Apelacija je odbijena uz argumentaciju Suda da „osporavani zakon privremeno uređuje predmetna pitanja“ i da predstavlja prelazno rješenje“.

U predviđenom roku Komora nije osnovana niti je donesen Zakon o advokaturi. To prelazno rješenje još uvijek traje.

U izglasavanju ovoga zakona učestvovali su i predstavnici tzv. probosanskih (bošnjačkih) stranaka u Brčko Distriktu BiH.

II.7.5. Kapetanija pristaništa Brčko

Još jedan od najaktualnijih i najrecentnijih primjera entitetizacije Brčkog jeste Kapetanija Brčko. Naime, u Službenom glasniku Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, u okviru Zakona o plovidbi unutrašnjim vodnim putevima, jasno je definirano postojanje Kapetanije Distrikta kao organa koji obavlja administrativno-upravne, stručne, tehničke i inspeksijske poslove na plovničkim putevima (čl. 79 i 80.). Kapetanija je, prema ovom zakonu, u sastavu Odjeljenja za javne poslove Brčko Distrikta BiH.

Član 81. istog zakona precizira da inspeksijski nadzor nad provođenjem odredaba Zakona obavlja saobraćajna inspekcija Distrikta.

Međutim, dana 12. januara 2026. godine, ministar saobraćaja i veza Republike Srpske Zoran Stevanović potpisuje Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Ministarstvu saobraćaja i veza. Pravilnik stupa na snagu osmog dana od objave u Službenom glasniku RS, dakle, primjenjuje se od marta 2026. godine.

U istom Glasniku broj 28, od 3. aprila 2026. godine, objavljeno je i Rješenje ministra Borivoja Golubovića (koji je potpisao dokument 13. marta 2026.), a u samom Pravilniku, u članu 10., stoji doslovno: „U Kapetaniji pristaništa u Brčkom obavljaju se upravno-pravni poslovi, nadzor i inspeksijski poslovi bezbjednosti plovidbe, utvrđene posebnim zakonom.“

Zašto je ovo problem?

Radi se o jednostranom aktu entiteta kojim se:

- a) preuzima nadležnost koja po Statutu i zakonima Brčko Distrikta BiH pripada isključivo institucijama Distrikta,
- b) ignorira poseban status Brčkog kao jedinice lokalne samouprave sa ekskluzivnim nadležnostima utvrđenim međunarodnim arbitražnim odlukama,
- c) postavlja institucionalni presedan — ako prođe bez reakcije, otvara vrata za dalje erodiranje nadležnosti Distrikta.

Brčko Distrikt BiH nije ni dio Federacije BiH ni dio Republike Srpske. Konačna arbitražna odluka iz 1999. godine i Statut Distrikta jasno utvrđuje da entiteti nemaju jurisdikciju nad teritorijom Distrikta. Prema tome, ovaj jednostrani akt krši sve legalne akte i procedure, te protupravno preuzima nadležnosti koje mu ni po kojem osnovu ne pripadaju.

Ovdje treba napomenuti da u ovoj stvari treba konsultirati i odredbu člana III (1h) Ustava BiH u kojem se kaže da su nadležnosti institucija BiH i „uspostavljanje i funkcioniranje zajedničkih i međunarodnih komunikacijskih sredstava“.

II.7.6. “Srpska kuća”

U političkom narativu vlasti RS-a “Srpska kuća” predstavlja simbol institucionalnog prisustva i zaštite “srpskog identiteta” u Brčkom, ali je sasvim jasno da se radi o projektu koji prelazi granice kulturne politike i ulazi u sferu strateškog pozicioniranja entiteta u jednom od najosjetljivijih prostora Bosne i Hercegovine.

Brčko Distrikt Bosne i Hercegovine je još od Dejtona posmatran kao ključna tačka stabilnosti države. Upravo zbog toga svaki pokušaj političkog redefiniranja odnosa snaga u Distriktu izaziva pažnju domaće i međunarodne zajednice. Stoga, “Srpska kuća” nije samo pitanje objekta ili kulturnog projekta već je simbol mnogo šire rasprave o djelovanju i političkim namjerama manjeg bh. entiteta.

Suština leži u činjenici da se kroz taj objekat pokušava instalirati institucionalna infrastruktura jednog entiteta sa eksteritorijalnim statusom, u prostoru koji bi po definiciji morao ostati izvan entitetskih političkih projekata, pa takva praksa dugoročno stvara presedan. Ukoliko bi se dopustilo da entitetske institucije kroz različite forme institucionalnog prisustva grade politički utjecaj i vrše vlast, to bi značilo mijenjanje karaktera Distrikta, odnosno dovršavanje procesa entitetizacije, o kojem se ovim saopštenjem i očitujemo.

Iako smo se već oglašavali povodom pitanja tzv. “Srpske kuće” i detaljno razložili svu problematiku vezanu za istu, napominjemo i podsjećamo još jednom da ovim činom entitet RS krši Konačnu arbitražnu odluku po kojoj su entiteti trajno i nepovratno prenijeli sve svoje ovlasti na Vladu Distrikta, te da na prostoru Distrikta ne mogu vršiti svoje javne ovlasti. Kupnjom sporne zgrade, njenim uknjiženjem na RS, njenim imenovanjem kao „Srpske kuće,

te vršenjem javnih ovlasti RS u toj zgradi, RS aktivno krši Dejtonski mirovni sporazum i Konačnu arbitražnu odluku za Brčko. Eksteritorijalizaciju „Srpske kuće“ potvrđuje i činjenica da se još uvijek ni jedan organ Vlade Brčko Distrikta BiH ne usuđuje da provjeri ko je u ovoj kući smješten, koje poslove obavlja i po kojem pravnom osnovu.

III. Zahtjevi i prijedlozi

Nažalost, moramo sa gorčinom izraziti žaljenje što „Sarajevo“, u kojem su smještene sve glavne državne institucije, a Distrikt je upravo pod suverenitetom tih državnih institucija, već godinama ne poklanja ni minimum pažnje na ono što se dešava u Distriktu, i pored naših čestih upozorenja. Treba podsjetiti „Sarajevo“, ali i sve relevantne probosanske institucije i organizacije u državi, da je Distrikt bio model i garant održive multinacionalne bosanske države, i da će se konačni rasplet bosanske drame dešavati upravo u Distriktu. Za sada, izgleda, bez učešća države BiH.

Obzirom da lokalne snage ne mogu, niti hoće rješavati ova nagomilana pitanja, niti se mogu, niti hoće, suprotstaviti ovim silovitim i destruktivnim tendencijama, na osnovu gore navedenog, od probosanskih stranaka i probosanskih političkih predstavnika u državnim institucijama vlasti sa sjedištem u Sarajevu zahtijevamo:

- 1) Formiranje posebnog, zajedničkog tijela od predstavnika iz Sarajeva i Brčkog za analizu stanja U Brčko Distriktu BiH;
- 2) Koordinaciju ovoga tijela sa probosanskim nosiocima javnih ovlasti u Brčko Distriktu BiH;

Ukoliko se to ne desi, a „Sarajevo“ i dalje ostane nijemo na sve naše apele, smatrat ćemo ga saučesnikom u razaranju Brčko Distrikta BiH, utemeljenog na Konačnoj arbitražnoj odluci za Brčko i odgovornim za sve posljedice koje iz toga mogu proizaći.

U Brčko distriktu Bosne i Hercegovine, 12. maja 2026. godine